

veniam delictorum, ut publicani illius, qui longe consistens præ pudore, ac dolore, et oculis humi defixis, tantum pulsabat pectus, eam habens orationem : Deus propitius esto mihi peccatori;¹ tum illius peccataricis mulieris, quæ Christo domino, retro stans, rigatos a se ejus pedes, capillis etiam absteros osculabatur;² Petri denique Principis Apostolorum, qui egressus foras, flevit amare.³

*adhiben-
da reme-
dia ad-
versus
peccatum,
usus sa-
cramento-
rum,*

*oblivio
injuria-
rum.*

Deinde cogitandum est, quo infirmiores sunt homines, et ad morbos animi, quæ sunt peccata, propensiōres, eo pluribus, et frequentioribus medicamentis indigere; sunt autem ægrotæ animæ remedia, pœnitentia, et Eucharistia : hæc igitur sæpissime adhibeat fidelis populus. Deinde eleemosyna, quemadmodum tradunt divinæ litteræ, medicina est accommodata sanandis animæ vulneribus : quare, qui pie hac prece uti cupiunt, pro viribus benigne faciant egentibus : quantam enim vim habeat ad delendas scelerum maculas, testis est in Tobia angelus Domini sanctus Raphaël, cuius est illa vox : Eleemosyna a morte liberat, et ipsa est, quæ purgat peccata, et facit invenire misericordiam et vitam æternam;⁴ testis est Daniel, qui Nabuchodonosor regem sic admonebat : Peccata tua eleemosynis redime, et iniquitates tuas misericordiis pauperum.⁵ Optima autem largitio, et impertiendæ misericordiæ ratio, est oblivio injuriarum, et bona voluntas erga eos, qui rem, vel existimationem, vel corpus tuum, tuorumve violarint. Quicumque igitur cupit in se esse maxime misericordem Deum, is ipsi Deo suas donet inimicitias, remittatque omnem offenditionem, et pro hostibus libentissime deprecetur, omnem captans occasionem de illis ipsis bene promerendi. Sed quoniam hoc argumentum explicatum est, cum homicidii locum tractavimus, eo remittimus Parochos. Qui tamen hanc petitionem hoc fine concludant, nihil injustius esse, aut fingi posse, quam eum, qui cum hominibus durus sit, ut nemini se det ad lenitatem, idem postulet, ut in se sit mitis, et benignus Deus.

¹ Luc. XVIII, 13. — ² Luc. VII, 38. — ³ Matth. XXVI, 75. — ⁴ Tob. XII, 9.
— ⁵ Dan. IV, 24.

Sexta petitio.

Et ne nos inducas in tentationem.

NON dubium est, quin filii Dei post impetratam delictorum veniam, cum incensi studio adhibendi Deo cultum, et venerationem, cælestè regnum exoptant, et omnia divino numini tribuentes pietatis officia, toti pendent a paterna ejus voluntate, ac providentia, tum eo magis humani generis hostis omnes adversus illos artes excogitet, omnes machinas paret, quibus oppugnentur sic, ut verendum sit, ne labefactata, et mutata sententia, rursum in vitia delabantur, longeque deteriores evadant, quam antea fuerint. De quibus illud Principis apostolorum jure dici possit : Melius erat illis non cognoscere viam justitiae, quam post agnitionem, retrorsum converti ab eo, quod illis traditum est, sancto mandato.¹

I.

*Quantum
pericu-
lum ne
post per-
ceptam
peccato-
rum re-
missio-
nem ite-
rum rela-
banur :*

Quare nobis a Christo domino datum est hujus petitionis præceptum, ut quotidie nos Deo commendemus, ejusque patriam curam, et præsidium imploremus, minime dubitantes fore, ut, si deseramur divino patrocinio, vaferimi hostis laqueis irretiti teneamur. Neque vero solum in hac orandi regula jussit a Deo petere, ne patiatur nos induci in tentationem, sed in illa etiam oratione, quam ad sacros apostolos habuit sub ipsum mortis tempus, cum quidem ipsos mundos esse dixisset,² eos hujus officii his verbis admonuit : Orate, ut non intretis in temptationem.³ Quæ iterum a Christo domino adhibita admonitio magnum diligentia onus imponit Parochis excitandi fidelem populum ad frequentem hujus usum precationis, ut, cum tanta hominibus ab hoste diabolo in singulas horas pericula hujus generis intendantur, a Deo, qui solus illa propulsare potest, petant illud assidue : Ne nos inducas in tentationem.

2.

*quomodo
Christus
oratione
nos ad-
versushoc
pericu-
lum mu-
nire vo-
luerit.*

Intelliget autem fidelis populus, quantopere egeat divini hujus adjumenti, si suæ imbecillitatis, inscitiaeque meminiret; si recordabitur illam Christi domini sententiam : Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma;⁴ si ei venerit in mentem, quam graves sint, et exitiales hominum casus,

3.

*Necessi-
tas adju-
menti
tum pro-
pter ho-
minis im-
becillita-
tem,*

¹ 2. Pet. II, 21. — ² Joan. XIII, 10. — ³ Matth. XXVI, 41. — ⁴ Matth. XXVI, 41.

impellente dæmone, nisi sustineantur dexteræ cælestis auxilio. Quod illustrius esse possit humanæ infirmitatis exemplum, quam sacer ille chorus apostolorum, qui magno antea animo cum essent, primo quoque objecto terrore, relicto Salvatore, diffugerunt? etsi illustrius etiam est illud Principis apostolorum, qui in tanta professione singularis et fortitudinis, et amoris in Christum dominum, cum paulo ante, sibi bene fidens, ita dixisset: Si oportuerit me mori tecum, non te negabo,¹ statim unius voce mulierculæ perterritus, se Dominum non nosse jurejurando affirmavit;² nimirum illi in summa spiritus alacritate non respondebant vires. Quod si viri sanctissimi humanæ naturæ fragilitate, cui confidebant, graviter peccaverunt, quid non timendum est cæteris, qui ab eorum sanctitate absunt longissime?

4.
tum propter hostium insultus, carnis, mundi, et diaboli.

Quare proponat fidelis populo Parochus prælia, ac pericula, in quibus assidue versamur, dum anima est in hoc mortali corpore, quod undique caro, mundus, et Satanas oppugnant. Quid ira, quid cupiditas in nobis possit, quotus quisque est, qui magno suo malo non experiri cogatur? Quis non his lassetur stimulis? quis hos non sentit aculeos? quis subjectis non uritur ardentibus facibus? et quidem tam varii sunt iætus, tam diversæ petitiones, ut difficillimum sit gravem aliquam plagam non accipere. Ac, præter hos inimicos, qui habitant, et vivunt nobiscum, sunt præterea illi hostes acerrimi, de quibus scriptum est: Non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem; sed adversus principes, et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiæ, in cæstibus.³

5.
Dæmonum vires,

Accedunt enim ad intimas pugnas externi impetus, et impressiones dæmonum, qui et aperte nos petunt, et per cuniculos influunt in animas nostras, ut vix ab illis cavere possimus. Illos et Principes appellat Apostolus propter naturæ excellentiam; nam natura hominibus, et cæteris, quæ sub sensum cadunt, creatis rebus antecellunt: et potestates vocat, quod non solum naturæ vi, sed potestate etiam superant: et rectores nominat mundi tenebrarum; non enim clarum, et illustrem mundum regunt, id est bonos, et

¹ Matt. XXVI, 35. 2. — ² Ibid. 69. — ³ Eph. VI, 12.

pios, sed obscurum, et caliginosum, nempe eos, qui flagitiosæ, et facinorosæ vitæ sordibus, ac tenebris obsecrati, duce tenebrarum diabolo delectantur. Nuncupat etiam dæmones spiritualia nequitiæ: est enim et carnis, et spiritus nequitia. Carnalis quæ dicitur nequitia, incendit appetitum ad libidines, et voluptates, quæ percipiuntur sensibus. Spiritualia nequitiæ sunt mala studia, et pravæ cupiditates, quæ ad superiorem pertinent animæ partem, quæ tanto peiores sunt, quam reliquæ, quanto mens ipsa, et ratio altior est, atque præstantior. Quæ Satanae nequitia quia maxime spectat illuc, ut cælesti nos hæreditate privet, propterea dixit Apostolus, in cæstibus. Ex quo licet intelligere, magnas esse hostium vires, invictum animum, immane in nos, et infinitum odium; bellum etiam perpetuum eos gerere nobiscum, ut nulla pax sit cum illis, nullæ inducæ fieri possint.

Quantum vero audeant, declarat Satanæ apud Prophetam vox: In cælum concendam¹: aggressus est primos homines audacia, in paradiſo: adortus est Prophetas: appetivit apostolos, ut, quemadmodum loquitur apud Evangelistam Dominus, cribraret eos sicut triticum²: ne ipsum quidem Christi domini os erubuit; itaque ejus inexplebilem cupiditatem, et immensam diligentiam sanctus Petrus expressit, cum dixit: Adversarius vester diabolus tanquam leo rugiens circuit, quærens quem devoret.³

Quanquam non unus modo tentat homines Satan, sed gregatim interdum dæmones in singulos impetum faciunt: numerus; quod ille confessus est dæmon, qui rogatus a Christo domino, quod sibi nomen esset, respondit: Legio mihi nomen est;⁴ nempe dæmonum multitudo, quæ miserum illum divexarat; et de alio scriptum est: Assumit septem alias spiritus secum nequiores se, et intrantes habitant ibi.⁵

Multi sunt, qui, quod impulsus, atque impetus dæmonum in se minime sentiunt, totam rem falsam esse arbitrantur; quos ipsis a dæmonibus non oppugnari mirum non est, quibus se sponte dediderunt; non est in illis pietas, non charitas, non virtus illa Christiano homine digna; quare fit, ut toti

¹ Is. XIV, 13. — ² Luc. XXII, 31. — ³ I. Petr. V, 8. — ⁴ Marc. V, 9. —

⁵ Matth. XII, 45.

*impetus
in piros
magis
quam in
perver-
sos:*

sint in potestate diaboli, nec ullis temptationibus opus est ad eos evertendos, in quorum jam animis, ipsis libentibus, commoratur. At vero, qui se Deo dicaverunt, in terris cælestem vitam agentes, ii maxime omnium Satanæ incuribus petuntur, hos acerbissime odit, his in singula temporis momenta struit insidias; plena est historia divinarum litterarum sanctorum hominum, quos præsenti etiam animo stantes, vel vi, vel fraude pervertit. Adam, David, Salomon, aliique, quos enumerare difficile sit, experti sunt dæmonum violentos impetus, et callidam astutiam, cui resisti non possit consilio, aut hominum viribus. Quis igitur se suo præsidio satis tutum existimet? Itaque pie, casteque petendum a Deo est, ne nos tentari sinat supra id, quod possumus, sed faciat etiam cum tentatione proventum, ut possimus sustinere.¹

*eorum tam
en potesta-
men Dei
nu et
permissu
gubernatur.*

Verum hic fideles confirmandi sunt, si qui animi imbecillitate, aut rei ignoratione dæmonum vim perhorrescant, ut ipsi temptationum fluctibus agitati, in hunc precationis portum confugiant. Non enim Satan in tanta et potentia, et pertinacia in capitali odio nostri generis, nec quantum, nec quamdiu vult, tentare nos, aut vexare potest, sed omnis ejus potestas Dei nutu, et permisso gubernatur: notissimum est exemplum Job, de quo nisi diabolo dixisset Deus: Ecce universa quæ habet, in manu tua sunt,² nihil ejus Satan artigisset: contra vero nisi addidisset Dominus: Tantum in eum ne extendas manum tuam,³ uno diaboli iœtu, cum filiis ipse, facultatibusque concidisset. Ita autem alligata est dæmonum vis, ut ne porcos quidem illos, de quibus scribunt evangelistæ, non permittente Deo invadere potuisset.⁴

6.

*Tentare
est peri-
culum de
aliquo fa-
cere,*

SED ad intelligendam hujus petitionis vim, dicendum est, quid hic tentatio significet, quid item, induci in temptationem.

Est autem tentare, periculum facere de eo, qui tentatur, ut ab ipso, quod cupimus, elientes, verum exprimamus; qui tentandi modus in Deum minime cadit: quid enim est, quod nesciat Deus? Omnia enim, inquit, nuda et aperta sunt oculis ejus.⁵ Est alterum tendandi genus, cum longius

¹ I. Cor. 10. — ² Job. I, 12. — ³ Ibid. — ⁴ Matth. VIII. 31; Marc, V. 11; Luc. VIII. 32. — ⁵ Heb. IV. 13.

progrediendo, aliud quæri solet in bonam, vel in malam partem: in bonam, cum ea re tentatur alicujus virtus, ut, illa perspecta et cognita, is commodis et honoribus augeatur, ejusque exemplum ceteris imitandum proponatur, ac denique omnes ob id ipsum ad Dei laudes excitentur; quæ tentandi ratio sola convenit in Deum. Hujus exemplum temptationis est illud in Deuteronomio: Tentat vos Dominus Deus vester, ut palam fiat utrum diligatis eum, an non.¹ Quo modo etiam tentare suos dicitur Deus, cum inopia, morbo, et aliis calamitatum generibus premit; quod probanda eorum patientiae causa facit, et ut aliis documentum sint Christiani officii. In hanc partem legimus Abraham esse tentatum, ut filium immolaret; quo facto, fuit is obedientiae, et patientiae exemplum singulare ad memoriam hominum sempiternam.² In eamdem sententiam dictum est de Tobia: Quia acceptus eras Deo, necesse fuit ut tentatio probaret te.³ In malam partem tentantur homines, cum ad peccatum, aut exitium impelluntur; quod proprium diaboli officium est. Is enim eo animo tentat homines, ut decipiat, agatque præcipites; quamobrem Tentator in divinis litteris appellatur.⁴ In iis vero temptationibus modo intimos nobis admovens stimulos, animæ affectiones et commotiones adhibet administras; modo nos exagitans extrinsecus, externis rebus utitur, vel prosperis ad efferendos, vel ad frangendos adversis; nonnunquam habet emissarios et excursores perditos homines, in primisque hæreticos, qui sedentes in cathedra pestilentiae malarum doctrinarum mortifera semina dispergunt, ut illos, qui nullum delectum, aut discrimen habent virtutis et vitiorum, homines per se proclives ad malum, nutantes, ac præcipitantes impellant.

DICIMUR autem induci in temptationem, cum temptationibus succumbimus. Inducimur vero in temptationem dupliciter. Primum, cum de statu dimoti, in id ruimus malum, in quod tentando nos aliquis impulerit. At nemo quidem a Deo hoc modo in temptationem inducitur; quia nemini est peccati auctor Deus, imo vero odit omnes qui operantur iniquitatem.⁵

*In bonam
partem
tentat
Deus ad
honorandum;*

*in malam
partem
diabolus
ad per-
dendum.*

7.

*Induci in
tentatio-
nen est
temptationi
succumbe-
re;*

¹ Deut. XIII. 3. — ² Gen. XXII. — ³ Tob. XII. 13. — ⁴ Matth. IV. 3. — ⁵ Ps. V. 7.
CAT. TRID. — 29

inducit autem qui la psum procurat, vel non impedit. Sic vero etiam est apud sanctum Jacobum : Nemo, cum tentatur, dicat quoniam a Deo tentatur; Deus enim intendantor malorum est.¹ Deinde dicitur nos in temptationem inducere is, qui etsi non tentat ipse, neque operam dat, quo tentemur, tentare tamen dicitur, quia, cum possit prohibere, ne id accidat, aut ne temptationibus superemur, non impedit. Hoc modo Deus bonos et pios tentari quidem sinit, verumtamen sua gratia sustentatos non deserit.

Deus homines in tentationem inducit, quatenus permittit eos labi, Nec vero non interdum justo, et occulto Dei judicio, nostris id sceleribus postulantibus, nobis ipsi relicti, concidimus. Præterea nos in temptationem Deus inducere dicitur, cum ejus beneficiis, quæ nobis ad salutem dedit, abutimur ad perniciem, et patris substantiam, ut prodigus ille filius, dissipamus, vivendo luxuriose, nostris cupiditatibus obsequentes.² Quamobrem id dicere possumus, quod de lege dixit Apostolus : Inventum est mihi mandatum, quod erat ad vitam, hoc esse ad mortem.³ Opportunum rei exemplum est Hierosolyma, teste Ezechiele; quam Deus omni ornamentorum genere locupletarat, ut ejus ore Prophetæ diceret Deus : Perfecta eras in decore meo, quem posueram super te;⁴ et tamen illa civitas divinis cumulata bonis, tantum abest, ut optime de se merito, ac merenti Deo gratiam habens, cælestibus beneficiis ad beatitudinem consequendam, cuius gratia ea acceperat, uteretur, ut, ingratissima in parentem Deum, abjecta spe, et cogitatione cælestium fructuum, tantum præsenti abundantia luxuriose, ac perdite frueretur; quod Ezechiel eodem capite pluribus verbis persecutus est. Quare sunt eodem loco ingrati in Deum homines, qui præbitam sibi ab eo divinitus uberem materiam recte factorum, ad vitia, illo permittente, convertunt. Sed oportet hunc divinæ Scripturæ morem diligenter attendere, quæ, Dei permissionem his interdum verbis significat, quæ proprie si accipientur, tamquam actionem in Deo significant; nam in Exodo sic est : Indurabo cor Pharaonis;⁵ et apud Isaiam : Excæca cor populi hujus;⁶ et ad Romanos scribit Apostolus : Tradidit illos Deus in passiones ignominiae, et in reprobum sensum.⁷

¹ Jacob. I. 13. — ² Luc. XV. 12; — ³ Rom. VII. 10. — ⁴ Ez. XVI. 14. — ⁵ Ex. IV. 21. VII. 3. — ⁶ Is. VI. 10. — ⁷ Rom. I. 26. 28.

Quibus in locis, aliisque similibus, non id omnino esse actum a Deo, sed permissum, intelligendum est.

HIS positis, non erit difficile scire, quid in hac precationis parte postulemus. Nec vero petimus, ne omnino tentemur. Est enim tentatio vita hominis super terram.¹ Est autem ea res utilis, et fructuosa hominum generi; nam in temptationibus nos ipsos, id est vires nostras, cognoscimus. Quamobrem etiam humiliamur sub potenti manu Dei,² viriliterque decertantes, expectamus immarcessibilem coronam gloriae.³ Nam et qui certat in agone, non coronatur, nisi legitime certaverit;⁴ et, ut inquit sanctus Jacobus, Beatus vir qui suffert temptationem : quoniam cum probatus fuerit, accipiet coronam vitæ, quam repromisit Deus diligentibus se.⁵ Quod si urgemur nonnumquam hostium temptationibus, magnæ nobis erit levationi illa cogitatio, habere nos adiutorem pontificem, qui possit compati infirmatibus nostris, tentatum ipsum per omnia.⁶ Quid hic igitur petimus? ne divino præsidio deserti, temptationibus vel decepti assentiamur, vel cedamus affliti; ut presto sit nobis Dei gratia, quæ, cum defecerint nos propriæ vires, in malis recreet, ac reficiat. Quare et generatim Dei opem implorare debemus in omnibus temptationibus, et nominatim, cum singulis affligimur, ad precationem confugere oportet; quod a Davide factum legimus pene in unoquoque temptationum genere; nam in mendacio sic precabatur : Ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque;⁷ in avaritia ad hunc modum : Inclina cor meum in testimonia tua, et non in avaritiam;⁸ in rebus vero inanibus vitæ, et illecebris cupiditatem, hac prece utebatur : Averte oculos meos, ne videant vanitatem.⁹ Ergo postulamus, ne morem geramus cupiditatibus, neve defatigemur in temptationibus sustinendis, ne declinemus de via Domini, ut tam in rebus incommodis quam in prosperis, æquitatem animi, constantiamque seruemus, et nullam nostri partem Deus sua tutela vacuam relinquit. Petimus denique, ut Satanam conterat sub pedibus nostris.¹⁰

Non postulamus ut a temptationibus simus immunes,

sed ne in temptationibus a Deo desramur.

¹ Job VII. 1. — ² I. Pet. V. 6. — ³ I. Pet. V. 4. — ⁴ 2. Tim. II.⁴ 5. — ⁵ Jac. I. 12. — ⁶ Heb. IV. 15. — ⁷ Ps. CXVIII. 43. — ⁸ Ps. CXVIII. 36. — ⁹ Ps. CXVIII. 37. — ¹⁰ Rom. XVI. 20.

9.
Victoriæ de tentatio-
nibus re-
portamus fiduciam
in Deum collocan-
do,

RELIQUUM est, ut fidelem populum ad ea Parochus cohortetur, quæ in hac precatione maxime cogitare, et meditari oporteat.

In qua erit illa optima ratio, si, quanta sit hominum infirmitas, intelligentes, viribus nostris diffidamus, et, omni spe nostræ incolumitatis in Dei benignitate collocata, eo freti patrocinio, vel in maximis periculis magnum animum habuerimus, præsertim cogitantes, quam multos hac spe, atque hoc animo præditos ex hiantibus Satanæ faucibus liberarit Deus. An non Joseph undique circumdatum ardentibus insanæ mulieris facibus, e summo eruptum periculo, ad gloriam extulit?¹ non Susannam, a Satanæ ministris obsessam, tum, cum nihil proprius esset, quam ut nefariis sententiis interficeretur, servavit incolumen?² neque mirum: Erat enim, inquit, cor ejus fiduciam habens in Domino.³ Insignis est laus, et gloria Job, qui de mundo, de carne, de Satana triumphavit. Plurima sunt hujus generis exempla, quibus Parochus diligenter pium populum ad eam spem fiduciamque cohortari debet.

Christum
ducem et
sanctosse-
quendo,

Cogitent etiam fideles, quem in hostium temptationibus ducem habeant, nempe Christum dominum, qui victoriam ex illo certamine retulit. Vicit ipse diabolus; est is ille fortior, qui superveniens fortem superavit armatum, quem et armis nudavit, et spoliis.⁴ De ejus victoria, quam de mundo reportavit, est apud sanctum Joannem: Confidite. ego vici mundum;⁵ et in Apocalypsi dicitur ipse leo vincens, et exisse vincens, ut vinceret:⁶ qua in victoria suis etiam cultoribus facultatem vincendi dedit. Est Apostoli ad Hebræos epistola plena victoriis sanctorum hominum, qui per fidem devicerunt regna, obturaverunt ora leonum, et quæ sequuntur.⁷ Ex his vero, quæ sic acta legimus, eas victorias cogitatione complectamur, quas quotidie reportant ex intimis, et externis dæmonum præliis homines fide, spe, et charitate præstantes; quæ tam multæ sunt, tamque insignes, ut, si sub aspectum caderent oculorum, nihil frequentius accidere judicaremus, nihil gloriosius: de quorum hostium clade his verbis scripsit sanctus Joannes: Scribo vobis, juvenes, quo-

¹ Gen. XXXIX. 7. — ² Dan. XIII. — ³ Ibid. 35. — ⁴ Luc XI. 22. — ⁵ Joa. XVI. 33. — ⁶ Apoc. V. 5. VI. 2. — ⁷ Hebr. XI.

niam fortes estis, et verbum Dei manet in vobis, et vicistis malignum.¹

Vincitur autem Satanas, non otio, somno, vino, comessatione, libidine; sed oratione, labore, vigilia, abstinentia, continentia, castitate. Vigilate, et orate, inquit, ut jam diximus, ut non intretis in temptationem.² Qui iis armis ad illam pugnam utuntur, in fugam convertunt adversarios: qui enim resistunt diabolo, is fugiet ab eis.³

In his tamen sanctorum hominum victoriis, quas diximus, nemo sibi placeat, nemo se efferat insolentius, ut se suis viribus hostiles dæmonum tentationes, impetusque sustinere posse confidat; non est hoc naturæ nostræ, non humanæ imbecillitatis, sed solius divinæ potestatis. Hæ vires, quibus prosterimus Satanæ satellites, dantur a Deo, qui ponit, ut arcum æreum, brachia nostra;⁴ cujus beneficio, arcus fortium superatus est, et infirmi accincti sunt robore;⁵ qui dat nobis protectionem salutis;⁶ cujus nos dextera suscipit;⁷ qui docet manus nostras ad prælium, et digitos nostros ad bellum;⁸ ut uni Deo pro victoria sint agendæ, et habendæ gratiæ, quo uno et auctore, et adjutore vincere possumus, quod fecit Apostolus; inquit enim: Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum Jesum Christum.⁹ Eumdem auctorem victoræ prædicat cælestis illa vox in Apocalypsi: Facta est salus, et virtus, et regnum Dei nostri, et potestas Christi ejus, quia projectus est accusator fratrum nostrorum, et ipsi vicerunt eum propter sanguinem agni.¹⁰ Testatur idem liber, Christi domini partam ex mundo, carneque, victoriam eo loco: Hi cum Agno pugnabunt, et Agnus vincet illos.¹¹ Hæc de causa, et de modo vincendi.

Quibus expositis, proponent fideli populo Parochi a Deo paratas coronas, et constitutam victoribus sempiternam præmiorum amplitudinem; quorum ex eadem Apocalypsi divina proferent testimonia: Qui vicerit, non lædetur a morte secunda¹²; et alio loco: Qui vicerit, sic vestietur vestimentis albis, et non delebo nomen ejus de libro vitæ, et confitebor nomen ejus coram Patre meo, et coram Angelis ejus.¹³ Et

¹ I. Joann. II. 14. — ² Matth. XXVI. 41. — ³ Jac. IV. 7. — ⁴ Ps. XVII. 35.

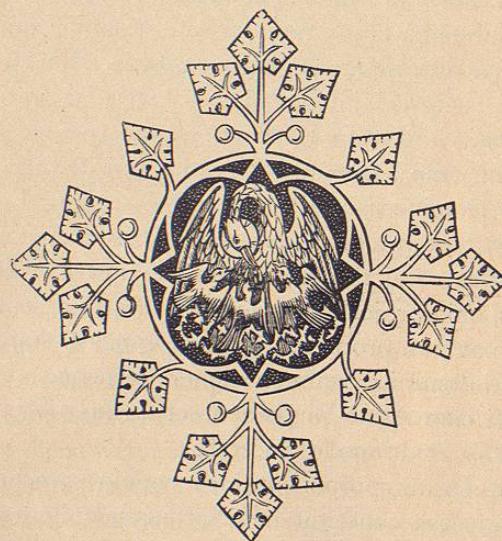
— ⁵ I. Reg. II. 4. — ⁶ Ps. XVII. 36. — ⁷ Ps. LXII. 9. — ⁸ Ps. CXLIII. 1. —

⁹ I. Cor. XV. 57. — ¹⁰ Apoc. XII. 10. II. — ¹¹ Apoc. XVII. 14. — ¹² Apoc. II. II. — ¹³ Apoc. III. 5.

IO.
Victoriæ
præmia.

paulo post Deus ipse ac Dominus noster ita loquitur ad Joannem : Qui vicerit, faciam illum columnam in templo Dei mei, et foras non egredietur amplius¹; tum inquit : Qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno meo, sicut et ego vici, et sedi cum Patre meo in throno ejus.² Denique cum sanctorum gloriam, et perpetuam illam bonorum vim, quibus in cælo fruentur, exposuisset, adjunxit : Qui vicerit, possidebit hæc.³

¹ Apoc. III. 12. — ² Apoc. III. 21. — ³ Apoc. XXI. 7.

Septima petitio.

Sed libera nos a malo.

POSTREMA hæc petitio est instar omnium, qua Dei filius divinam hanc orationem conclusit; cuius etiam vim, et pondus ostendens, ea usus est orandi clausula, cum e vita migraturus, Deum patrem pro hominum salute deprecaretur : Rogo enim, inquit, ut serves eos a malo.¹ Ergo hac precatiōnis formula, quam et praecepto tradidit, et exemplo confirmavit, quasi quadam epitome summatim complexus est vim, et rationem cæterarum petitionum. Cum enim id, quod ea prece continetur, impetraverimus; nihil, auctore sancto Cypriano, remanet, quod ultra adhuc debeat postulari, cum semel protectionem Dei adversus malum petamus : qua impetrata contra omnia, quæ diabolus, et mundus operantur, securi stamus, et tuti.² Quare, cum tanti sit hæc petitio, quanti diximus, debebit Parochus in ea fidelibus explicanda summam adhibere diligentiam.

Differt autem hæc et proxima petitio, quod illa vitationem culpæ, hac poenæ liberationem postulamus. Quare non jam monendus est fidelis populus, quantopere et laboret ex incommodis et calamitatibus, et cælestis egeat adjumenti. Nam quot et quantis miseriis proposita sit hominum vita, præterquam quod et sacri et profani scriptores hoc argumentum sunt copiosissime persecuti, nemo fere est, qui intelligat et suo et alieno periculo ; persuasum enim est omnibus, quod exemplum patientiæ Job memoriæ prodidit : Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur multis miseriis. Qui quasi flos egreditur, et conteritur, et fugit velut umbra, et nunquam in eodem statu permanet.³ Nec vero ullum præterire diem, qui propria aliqua molestia, aut incommodo notari non possit, testis est illa Christi domini vox : Sufficit diei malitia sua.⁴ Etsi conditionem humanæ vitæ declarat ipsius Domini monitum illud, quo crucem quotidie sumi, seque docuit sequi oportere.⁵

I.
Hæcpetitiōcæterarum compendium.

2.
Necesse
non est fi-
deles mo-
nere de
necessita-
te petendi
liberatio-
nem a
malo;

¹ Joan. XVII. 15. — ² De or. Dom. — ³ Job. XIV. 1. — ⁴ Matth. VI. 34. — ⁵ Luc. IX. 23.